

Vertnarji in poljedelci imajo navadno svet, na ktere ga stlačijo semenski sadež vsakršnega plemena po navadi zel-nate, ohrovtne in kolerabne šture, enega poleg drugega, brez pomislika, da so si te troje zeliša zlo žlahta, da se med sabo plodijo, in da odtod pridejo zveržki, ki jih norce zovemo.

Ravno tako se godí, če se blizo vkup vsadí grah ali fežol raznih sort, pritlikovec zraven ali saj blizo natičkega, zgodnji blizo poznega, cukreni blizo trdstročnika. Po plodu se zveržejo, barvo premenjajo, in čisto nov okus dobijo. Najvidljivši izgled o tem daje nam fežol po imenu „limončar“. Ako ga posadiš vmes, zraven ali blizo fežola druge sorte, ne bodeš pridelal več limončarja zelene barve z belo muho, ampak bo umazane barve, muha pa rumenkasta.

Ako ti je tedaj mar, se spačenega semena ogibati, varuj se saditi blizo skup zelišča, ki so si v žlahti, in več ko so si v žlahti, dalej narazen jih sej. To velja so-sebno od zelja (kapusa), ohrovta (verzota) in verhanjih kolerab.

Dr. Jože Orel.

Gospodarske skušnje.

(Preveč soli živini dajati, ni dobro), — tako učé skušnje. Neki gospodar, ki je svojim kravam z velikim pridom na teden po funtu soli dajal, je zapazil, da je mleko vodeno postalo, ko jim je po 2 funta soli na teden dajal.

(Šoto za konjsko klajo) priporočajo nekteri go-spodarji meklenburški in šverinski; vsako nedeljo naj se jim nekoliko šote (Torf) poklada. — Da bi šota živež bila, ni res; al da njena kislina želodec dobro tekne in mu po-maga, da dobro prebavlja, to pa je mogoče. Vredna je ta stvar, da se skuša.

Obertnijska skušnja.

(Kovaško železo se prevleče poverh z jek-lom hitro), ako se kovno železo (Schmiedeseisen) ob enem s kakim kosom litega železa (Gusseisen) v ogenj déne, da se oba skupaj belo razbelita; zdaj se razbeljeno lito že-lezo večkrat hitro po kovnem železu potegne, in potem raz-hladí. Tako se napravi po kovnem železu tanka, pa zlo trda jeklena skorja, ktere se tudi najostrejša pila ne prime.

Za hišne potrebe kaj.

(Stare slepe šipe ali take, ki se svetijo kakor mavrica), se dajo lepo očistiti, ako na šipe po-siplješ nekoliko suhega, v prah zmletega razjedljivega kalija, ki se pod imenom „Aetzkali“ v štacuni ali apoteki dober kup kupi; potem pomoči enmalo z vodo po šipi na-sipani kali in pusti zmes kakih 5 do 10 minut na šipi; obriši jo potem z volnato cunjico, omij s čisto vodo in obriši jo nazadnje do suhega. Tako bo slepa šipa spet čista.

Zdravilske reči.

(Za ozeblíne) je mnogo mnogo pomočkov, al ozeb-ljena roka ali noga, če tudi ozdravljena, spet rada ozebe, ker je že kri taka v njih, da jo mraz rad zgrabi; včasih pa mine po nekterih letih, da ne vemo, kako. Ker nas, ča-stiti g. Fr. P—ć, prašate za svet, radi vam povemo, da je dobro pomagalo večkrat to-le mazilo: Raztopi frišne svinjske masti in primešaj ji svinjskega žolca, vsakega polovico, pa dobro pomešaj tako, da se žolc od masti ne loči. Namaži tega mazila na čisto rutico platna in jo obveži okoli ozeb-line; čez to pa oveži še večo rutico, in čez vse obuj ro-kovico ali nogovico. Tako stori vsaki večer ali vsako jutro; v 3 ali 4 dneh se že vidi, da mazilo pomaga. — Ali na-sterži krejde v ribjo mast (fištran), da je mazilo gosto; namaži te masti na rutico in obvij ozeblino. Ako imaš rano,

ponovi to, kadar se osuši; pozneje je dosti, ako ga zjutraj in zvečer ponoviš. Ozeblinska rana se zaceli v 8 dneh. — Tudi sama merzla voda je kaj dobra pomoč zoper ozeb-line. Zvečer, preden greš spat, vzemi tanko platneno ruto, pomoči jo v nepremerzlo vodo, pa jo dobro izžmij in jo 4krat skup zgani in ozebljeno roko ali nogo ovij; čez to pa obleci gorke rokavice (kosmate) ali pa obuj volnate nogo-vice ali pa zavij roko ali noge pod odejo. V 3 ali 4 nočeh se ozdravi najhuja prisadna ozeblina. Tudi če se ozeblina gnojí, ali če je roka po ozeblini razpokana, naj se ravna ravno tako.

Gospodarska novica.

(Pasja razstava). V angležkem mestu Leedsu bila je letos mesca vélikega serpana zraven razstave poljskih pridelkov tudi pasja razstava. Al ne mislite, da so psi ka-košno razstavo napravili, ampak psi so bili na ogled po-stavljeni. Bilo jih je 554, 14 plemen; največ jih je bilo lovskih. Najmanji pes ni vagal več kot 2 funta, največi pa 2 centa. Mnogim psetom je bil dodan rodovnik (ge-neologia) tako, da pri nekterih se je dalo dokazati 20 pred-dedov. Tudi cena jim je bila dodana, pri nekterih tako visoka, da ni skor verjeti; kakih 50 psov je bilo cenjenih po 1000 gold., eden za 10.000 gold., eden celó za 12.000 gold. S tem, kar marsikter bogat Anglež za enega psa potroši, bi se dala pri nas grajščnica kupiti. Za pre-mije najveljavniših psov je bilo razdeljeno okoli 2000 gold. „Gosp. List.“

Pregled slovenskega slovstva v letu 1861.

Spisal A. K. Cestnikov.

Nasprotniki naši nam sponašajo, da nimamo Slovenci razun „Novic“ ničesar. Čudno je, da še „Novic“ ne ta-jijo, ker potem bi lahko brez skrbi trobili po časnikarski trojici, da Slovincov ni, da ime Slovenec ne pomeni nič, ampak da je le izmišljena beseda. „Novice“ bi res zado-stile našim potrebam, ko bi se imela dokazati naša bitnost, ker že nad njimi imajo sovražniki narodovi toliko glodati, da si bodo zobé prej ali slej skrhali, če imajo še tako ojstre. Pa tudi drugod niso naši domoljubi rok križem držali, ampak prizadevali so si domačo reč po mogočosti povzdigniti, in trud ni ostal brez uspeha. V dokaz bi navel ustrojenje slovenskih čitavnic v Terstu, Mariboru in Ljubljani (tudi v Celju je že vse priredjeno, in dovo-ljenje je že prišlo iz Gradca), — živo vdeleževanje pri pod-pisovanju slovenske peticije in zahvalnic gg. dr. Toman-u in Černet-u itd.; ker pa to drugam spada, hočem tukaj le pregled našega slovstva v pretečenem letu sestaviti, ne-sramnim blebetavcom usta zamašiti, vredne sine naše ma-tere pa z nado boljše in prijetnejše prihodnosti napolniti.

1. „Novice“. Vreduje dr. Bleiweis že 19 let. Serčna žila so v življenji slovenskega slovstva; v njih imamo iskati začetek in razvitek naše mlade literature, one so ogladile naš jezik ter ga pripravnega storile za vsako znanstveno razpravo kakor tudi za djansko rabo. Branijo tudi krepko pri vsaki priložnosti svoj narod napadov malopridnih ljudi.

2. „Zgodnja Danica“. V Ljubljani pod vredništvom L. Jerana, izhaja že 14 let. Zapopadek je crkven kato-lišk in národen slovensk, toraj nam je tudi sila važen in potreben časnik, ker možato varuje pravice naše vere in naše narodnosti.

3. „Slovenski prijatelj“. Izhaja v Celovcu že 10 let. Vrednik mu je Andrej Einspieler, šiba koroških nem-škutarjev. Razun pridig prinaša tudi spise politiškega ob-sega, in vrlo se mu prileže poslovica: „Za vero in do-movino“.

4. „Slovenski Glasnik“. Izdaja v Celovcu Anton Janežič že 4 leta. Ni popolnoma zadostil našim potrebam v zdajnem času, ko je želja po berilu splošnja med nami.